

Mottagare

Ku.remissvar@regeringskansliet.se
ku.kkm@regeringskansliet.se

Datum

2025-04-226-02

Diarienummer

RS250492

Remissyttrande gällande Publiken i fokus – reformer för ett starkare filmland SOU 2025_24

Region Halland avger härmed yttrande över ovanstående remiss. Region Halland ställer sig i huvudsak positiv till betänkandets bedömningar, men saknar konkreta insatser och mål för barn och unga samt för kommuners och regioners roller på filmområdet.

Region Halland föreslår vissa justeringar och tillägg till de föreslagna målen, inklusive att ett mål om att barn och unga ska få ta del av och själva skapa film införs. Region Halland efterlyser även en tydligare koppling mellan filmpolitiken och näringspolitiken samt en förstärkning av kultursamverkansmodellen för en långsiktigt hållbar filmpolitik.

Vidare stödjer Region Halland förslagen om en branschgemensam filmfond och sänkt moms på biobiljetter, men betonar vikten av att skilja på stöd till film som konstform och till större produktioner.

Synpunkter

Region Hallands kommentarer och synpunkter följer samma disposition som betänkandet, med rubriker som hänvisar till utredningens avsnitt.

10.3 Vägen framåt för filmpolitiken

Region Halland stödjer utredningens bedömning om vilka områden filmpolitiken bör fokusera på de kommande åren. Det är dock anmärkningsvärt att barns och ungas kunskap om film som konstform lyfts fram som centralt, utan att det följs av konkreta förslag om insatser, infrastruktur eller resurser.

Eftersom filmpolitiken idag finansieras av kulturområdet är ett kulturpolitiskt fokus naturligt. Samtidigt är filmproduktion till stor del en näringspolitisk fråga. Som vi lyfter i Regionsamverkan Sydsveriges *Strategi för audiovisuell produktion* stärker filmproduktion en regions attraktivitet, skapar arbetstillfällen och bidrar till ökad tillväxt. Det stämmer väl överens med *Hallands strategi för hållbar tillväxt* och prioriteringen att positionera Halland för att attrahera besökare, kompetenser, företag och investeringar.

Utredningen hade gynnats av en tydligare koppling till näringspolitiken, till den *Nationella strategin för hållbar regional utveckling* samt till *Strategi för företag i kulturella och kreativa branscher*.

11.1 Tydligare nationella filmpolitiska mål

Region Halland instämmer i att en effektiv styrning kräver enklare och tydligare mål för filmpolitiken. Vi ser dock vissa brister i de föreslagna målen:

- Det är viktigt att film skapas i hela landet, inte bara på vissa platser. Region Halland föreslår att mål 1 ändras till ”ett brett filmutbud av hög kvalitet *som skapas på olika platser i landet*”.
- Genom att hälften av målen handlar om visning riskerar fokus i filmpolitiken att snedvridas. Region Halland föreslår därför att mål 2 och 3 slås ihop till ”att film visas i hela landet *och* når en stor publik”
- Vi föreslår även att ett särskilt mål för barn och unga återinförs. Barn och unga är en prioriterad målgrupp i kulturpolitiken på alla nivåer, vilket också tydligt framgår i *Hallands kulturstrategi*, där kultur av, med och för barn och unga prioriteras. Frågan är så viktig att den bör synas även i de filmpolitiska målen – på samma sätt som kulturarvet är ett kulturpolitiskt mål och filmarvet ett filmpolitiskt mål. Filmpedagogik handlar om allt från att se och samtala om film till att skapa, både på skoltid och fritid. En stark filmkulturell verksamhet skapar grunden för ett kreativt klimat och stärker filmens position som konstform. Därför föreslår Region Halland att ett nytt mål införs: ”att barn och unga får ta del av och själva skapa film”.

11.2 Ett självständigt filminstitut med tydliga ramar för statsbidraget

Region Halland är positiv till tydligare rollfördelning inom filmpolitiken, och att det arbete som idag sker på Filminstitutet kopplat till lokal och regional kultur i huvudsak flyttas till kultursamverkansmodellen. Det stämmer väl överens med närhetsprincipen. För att detta ska fungera krävs dock att resurser omfördelas från Filminstitutet till kultursamverkansmodellen, enligt finansieringsprincipen.

För att säkra framtidens framgångsrika filmskapare behövs både filmkulturellt arbete och stöd till nya talanger – områden som nästan helt saknas i utredningen. Om barn och unga inte får möjlighet att skapa film, och om nya talanger inte får stöd till sina första produktioner, riskerar Sverige att gå miste om nästa generations internationella stjärnor – nästa Ruben Östlund eller Josephine Bornebusch.

Film behöver möjligheten att berätta viktiga historier från hela världen. I *Hallands kulturstrategi* prioriterar vi ”Halland i världen och världen i Halland”. Det är viktigt att inte begränsa de historier svenska filmare kan få finansierade utifrån geografi eller språk utan i stället utifrån angelägenhet, originalitet och hantverksskicklighet.

Filmpolitiken är beroende av fungerande samverkan mellan olika nivåer, men det kommunala och regionala ansvaret får alltför lite utrymme i betänkandet. Filmpolitiken

behöver vara nationell – inte enbart statlig. Region Halland föreslår därför en förstärkning av kultursamverkansmodellen samt att den tidigare årliga uppräknings av medel återinförs.

Vi ser också positivt på att betänkandet lyfter vikten av Filminstitutets självständiga beslutsprocesser och att filmskaparnas konstnärliga frihet värnas.

11.3 Höjda anslag och en branschgemensam filmfond

Region Halland stödjer förslaget om att skapa en filmfond som medfinansieras av branschen. Det är viktigt att tydligt skilja mellan Filminstitutets stöd till filmen som konstform och filmfondens stöd till större produktioner.

11.4 Sänkt moms på biobiljetter och återinförda biografavgifter

Region Halland ställer sig bakom förslaget att sänka momsen från 25 % till 6 %. Bio bör beskattas på samma sätt som teater och konserter.

11.5 Medfinansieringsavgift för strömningstjänster

Region Halland tillstyrker förslaget om en breddad finansiering av filmpolitiken.

11.6 Ett reformerat produktionsincitament

Region Halland tillstyrker förslaget.

11.7 Internationellt program på Konstnärsnämnden

Region Halland tillstyrker förslaget fullt ut.

11.8 Ett nationellt filmarvscentrum

Region Halland ställer sig bakom förslagen om både pliktagstiftning och införandet av ett nationellt filmarvscentrum. Ett filmarvscentrum skulle med fördel kunna placeras i Sydsverige.

11.9 Övrigt angående föreslagna bidragsförordningar

Region Halland tillstyrker förslaget att möjliggöra överklaganden som demokratisk princip.

Regionstyrelsen

Mikaela Waltersson
Regionstyrelsens ordförande

Krister Björkegren
Regiondirektör